

जनसेवा सामाजिक शैक्षणिक प्रतिष्ठान अहमदनगर
संचलित
डॉ. सी. व्ही. रामन बालवैज्ञानिक परीक्षा - 2023

इयत्ता - 6 वी

दिनांक - 12 / 3 / 2023

परीक्षा क्र. -

गुण - 100

वेळ - 1 तास

विद्यार्थ्यांना सूचना :-

- उत्तरे वेगळ्या उत्तरपत्रिकेवर लिहावयाची आहेत.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत 50 प्रश्न अनिवार्य आहेत. प्रत्येक अचूक उत्तरास **दोन गुण** आहे.
- प्रत्येक प्रश्नाला चार पर्यायी उत्तरे सुचविली आहेत. त्यापैकी योग्य तो उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेत छायांकित करावा.
- त्यासाठी काळ्या किंवा निळ्या शाईचा बॉलपेन वापरावा.
- एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही, तसे केल्यास तपासले जाणार नाही.
एकाच प्रश्नाचे एकापेक्षा जास्त गोल छायांकित केल्यास तो प्रश्न तपासला जाणार नाही.
- उत्तर लिहिण्याची योग्य पध्दती उदा.
प्रश्न 1. ----- शरीरातील सर्वात मोठी ग्रंथी आहे.
1. स्वादुपिंड 2. थायरॉक्सिन 3. यकृत 4. लालोत्पादक ग्रंथी
उत्तर : 1. ○ 2. ○ 3. ● 4. ○
- घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घ्यावी. वेळेचे नियोजन करावे.
- निगेटिव्ह गुण पध्दती लागू नाही.**

इ. - 6 वी

- प्र. 1 ----- हा वायू खाद्यपदार्थ हवाबंद ठेवण्यासाठी उपयोगी असतो.
----- gas is used in air tight packing in food stuff.
- अर्गॉन [Argon] 2. नायट्रोजन [Nitrogen]
 - कार्बन डायऑक्साइड [Carbon dioxide] 4. निऑन [Neon]
- प्र. 2 इंधनाच्या ज्वलनाद्वारे ----- हानिकारक पदार्थ हवेत सोडले जातात.
----- harmful substances release in air through combustion of fuel.
- नायट्रोजन डायऑक्साइड [Nitrogen dioxide]
 - कार्बन डायऑक्साइड [Carbon dioxide]
 - कार्बन मोनॉक्साइड [Carbon monoxide]
 - सल्फर डायऑक्साइड, काजळी [Sulphur dioxide, soot]
- फक्त (i) [Only (i)] 2. फक्त (i), (ii) [Only (i), (ii)]
 - (i), (ii), (iii) 4. (i), (ii), (iii), (iv)
- प्र. 3 हवामानाचा अभ्यास करण्यासाठी 1874 मध्ये ----- ची स्थापना करण्यात आली.
----- was established in 1874 for studying the weather.
- राष्ट्रीय रसायनिक प्रयोगशाळा [National Chemical Laboratory]
 - भारतीय हवामान विभाग [Indian meteorological department]
 - भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था [Indian Space Research Organisation]
 - वरीलपैकी एकही नाही [None of the above]

- प्र. 4 सर्व सजीवांमध्ये ----- क्षमता असते.
All living things have ability to -----
1. विखंडन [fragmentation] 2. पुनरुत्पादन [reproduce]
3. प्रकाश संश्लेषण [Photosynthesis] 4. वरीलपैकी सर्व [All of the above]
- प्र. 5 मेफलाय किटकाचे आयुर्मान -----
The lifespan of mayfly -----
1. 12 ते 18 वर्षांपर्यंत [ranges from 12 to 18 years] 2. 170 वर्षे [170 years]
3. एक तास ते 24 तास [one hour to 24 hours] 4. 50 वर्षे [50 years]
- प्र. 6 सजीवातील लहानात लहान घटक म्हणजे -----
The smallest unit of a living thing is -----
1. उत्ती [tissue] 2. अवयव [organ]
3. पेशी [cell] 4. वरीलपैकी एकही नाही [None of the above]
- प्र. 7 घटपर्णीसारखी वनस्पती तर ----- आहे.
The plant like Pitcher plant even consume insects they are called -----
1. स्वयंपोषी [Autotrophic] 2. कीटकभक्षी [Insectivorous]
3. परपोषी [Heterotrophic] 4. वरीलपैकी एकही नाही [None of the above]
- प्र. 8 जो प्राणी आपल्या सारख्या सजीवाला जन्म देतो त्याला ----- म्हणतात.
The animal which given birth to young one is called -----
1. अंडज [oviparous] 2. जरायूज [viviparous]
3. 1 व 2 दोन्ही [both 1 and 2] 4. वरीलपैकी एकही नाही [None of the above]
- प्र. 9 रामने खेचलेले रबर त्यांच्यावर बल लावल्यावर त्यांचे आकार बदलतात परंतु बल काढून टाकल्यावर त्यांच्या मूळ आकारात परत येतात या गुणधर्माला ----- म्हणतात.
Ram pulled a rubber changes their shapes when a force is applied on them but return to their original shape and size when the force is removed this property is called -----
1. स्थितिस्थापकता [Elasticity] 2. ठिसुळपणा [Brittleness]
3. प्रवाहिता [Fluidity] 4. कठिणपणा [Hardness]
- प्र. 10 भारतात ----- येथे रबराचे सर्वाधिक उत्पादन होते.
In India maximum production of rubber is in -----
1. महाराष्ट्र [Maharashtra] 2. तमिळनाडू [Tamilnadu]
3. मध्यप्रदेश [Madhya Pradesh] 4. केरळ [Kerala]
- प्र. 11 न्यूयॉर्क व लंडन येथे ----- हा कृत्रिम धागा तयार झाला.
----- thread was developed simultaneously in New York and London.
1. रेयॉन [Rayon] 2. टेरेलीन [Terylene]
3. नायलॉन [Nylon] 4. लोकर [Wool]
- प्र. 12 जीवनसत्व रक्त गोठण्यास मदत करते.
----- vitamin help in clotting of blood.
1. A [A] 2. C [C]
3. D [D] 4. K [K]

प्र. 13 चुकीची जोडी ओळखा.

Identify the incorrect pair.

1. दूध --- पाणी , यूरिया, स्टार्च [Milk ---- water, Urea, Starch]
2. मिरची पावडर ---- विटेची पूड [Chilli powder ----- Brick powder]
3. मिरपुड ---- धुण्याचा सोडा [Pepper corn ----- washing soda]
4. शेंगदाणा ---- लालसर गारगोट्या / खडे [Peanuts ----- reddish pebbles / stone]

प्र. 14 ---- जंक फूडचा एक प्रकार आहे.

----- is a type of junk food.

1. संत्री [Orange]
2. दूध [Milk]
3. पिझ्झा [Pizza]
4. भाकरी [Bhakri]

प्र. 15 क्ष-किरण चा शोध ----- याने लावला.

X-ray were discovered by -----

1. विल्यम कॉनराड रोएंटजेन [William Conrad Roentgen]
2. आयझेक न्यूटन [Issac Newton]
3. थॉमस अलवा एडीसन [Thomas Alva Edison]
4. एस चंद्रशेखर [S. Chandrashekar]

प्र. 16 शरीराला आकार देणारी संस्था म्हणजे -----

----- the system which gives a definite shape to our body.

1. उत्सर्जन संस्था [excretory system]
2. अस्थिसंस्था [skeletal system]
3. श्वसन संस्था [respiratory system]
4. रक्ताभिसरण संस्था [circulatory system]

प्र. 17 फुलपाखरू एका फुलावरून दुसऱ्या फुलावर सतत उडत असते, त्याच्या गतीला कोणतीही निश्चित दिशा नसते, अशा गतीला -
----- म्हणतात.

A butterfly constantly fly from one flower to another there is a no definite direction to it's motion such motion is called -----

1. आंदोलीत गती [oscillatory motion]
2. नियतकालिक गती [periodic motion]
3. एकसमान रेषीय गती [uniform linear motion]
4. यादृच्छिक गती [random motion]

प्र. 18 ----- मोजण्यासाठी तापमापी वापरतात.

A thermometer is used to measure

1. उष्णता [Heat]
2. वस्तुमान [Mass]
3. आकारमान [Volume]
4. तापमान [Temperature]

प्र. 19 जुलै 2014 मध्ये, पुणे जिल्ह्यातील आंबेगाव तालुक्यातील माळीण गाव ----- मुळे उद्ध्वस्त झाले.

In July 2014, the whole village of Malin in Ambegaon taluka of Pune district was destroyed in a matter at due to -----

1. वादळ [Storm]
2. ज्वालामुखी [Volcano]
3. दरड [Landslide]
4. वरीलपैकी सर्व [All of these]

प्र. 20 जागतिक आरोग्य दिन ----- रोजी साजरा केला जातो.

World Health Day is celebrated on -----

1. 7 एप्रिल [7th April]
2. 1 डिसेंबर [1st December]
3. 5 जून [5th June]
4. 10 मार्च [10th March]

प्र. 21 कार्बन डायऑक्साईड किंवा कार्बन मोनॉक्साईड यांसारखे धूर आणि कार्बन वायू निर्माण न करणाऱ्या ऊर्जा संसाधनांना -----
-- म्हणतात.

The energy resources which do not produce smoke and carbon gases such as carbon dioxide or carbon monoxide are called -----

1. अपारंपरिक ऊर्जा संसाधने [Non renewable energy resources]
2. जलविद्युत ऊर्जा [Hydroelectric energy]
3. हरित ऊर्जा संसाधने [Green energy resources]
4. वरीलपैकी काहीही नाही [None of this above]

- प्र. 22 डब्याचे झाकाण काढण्यासाठी तुम्ही कोणते मशीन वापराल.
Which machine will you use to remove the lid of a tin.
1. पाचर [Wedges] 2. कप्पी [Pulley]
3. तरफ [Lever] 4. चाक आणि धुरा [Wheel and axle]
- प्र. 23 ----- हे आपल्या शरीरातील सर्वात लहान हाड आहे.
----- is the smallest bone in our body.
1. उर्विका [Femur] 2. कडी [Stirrup]
3. पिंजरा [Cage] 4. कवटी [Skull]
- प्र. 24 ध्वनीची तीव्रता ----- नावाच्या युनिटमध्ये मोजली जाते.
The intensity of sound is measured in a unit called -----
1. गोंगाट [Noise] 2. लॅक्टॉमिटर [Lactometer]
3. डेसिबल [Decible] 4. वरीलपैकी काहीही नाही [None of this above]
- प्र. 25 ----- भारतीय शास्त्रज्ञाला भौतिकशास्त्रातील नोबेल पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.
----- Indian scientist honoured Nobel prize in physics.
1. डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम [Dr. A.P.J. Abdul Kalam] 2. रविंद्रनाथ टागोर [Ravindranath Tagore]
3. मेरी क्युरी [Merie Curie] 4. डॉ. सी.व्ही. रामन [Dr. C.V. Raman]
- प्र. 26 खालीलपैकी कोणते गुरुत्वीय बलाचे उदाहरण आहे.
Which of the following is one example of gravitational force?
1. लोखंडी खिळे चुंबकाकडे आकर्षित होतात. [Iron nail get attract towards magnet]
2. झाडावरील फळ जमिनीवर पडते. [A fruit fall on the ground]
3. केसांवर प्लॅस्टिकचा कंगवा घासल्यानंतर तो कागदाचा तुकडा आकर्षित करतो.
[After rubbing a plastic comb on hair it attract the paper piece]
4. वरीलपैकी काहीही नाही. [None of this above]
- प्र. 27 घन पदार्थाचे थेट वायू किंवा बाष्पात बदल होण्याला ----- म्हणतात.
The change of a solid substance directly into a gas or vapour is called -----
1. उत्कलण [boiling] 2. विलयन [melting]
3. संघनन [condensation] 4. संप्लवन [sublimation]
- प्र. 28 खालीलपैकी कोणता मूलद्रव्य धातू आहे.
Which of the following element is an example of metal?
1. अॅल्युमिनियम [Aluminium] 2. कार्बन [Carbon]
3. सल्फर [Sulphur] 4. ऑक्सिजन [Oxygen]
- प्र. 29 खालीलपैकी कोणते चुकीचे विधान आहे.
Which of the following statement is false
1. प्रकाश ऊर्जा ही अपारंपरिक ऊर्जा आहे. [Light energy is non conventional energy]
2. प्रकाश हा निर्वात पोकळीतून जाऊ शकत नाही. [Light does not travel through vaccum]
3. प्रकाश सरळ रेषेत प्रवास करतो. [Light travel through straight line]
4. वरीलपैकी काहीही नाही. [None of this above]
- प्र. 30 जास्त वजन उचलण्यासाठी ----- आवश्यक आहे.
----- must be applied to lift a greater weight
1. कमी बल [less force] 2. जास्त बल [greater force] 3. दाब [pressure] 4. वरीलपैकी सर्व [All of the above]

प्र. 31 3 वर्ष 3 महिन्याचे आठवडे किती ?

How many weeks are there in 3 yr. 3 months?

1. 150

2. 170

3. 169

4. 160

For Q. 32 to 35

गटात न बसणारे पद ओळखा.

Find an odd man out.

प्र. 32 1. 583

2. 970

3. 396

4. 880

प्र. 33 1. $\frac{3}{27}$

2. $\frac{4}{64}$

3. $\frac{5}{25}$

4. $\frac{6}{216}$

प्र. 34 1. 5204

2. 9273

3. 5153

4. 8113

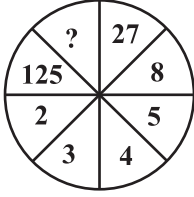
प्र. 35 1. 29

2. 59

3. 69

4. 79

प्र. 36

प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य संख्या लिहा.

Find the number that can be placed into the circle?

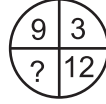
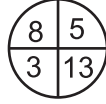
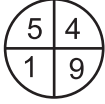
1. 25

2. 64

3. 125

4. 50

प्र. 37

1. 6

2. 3

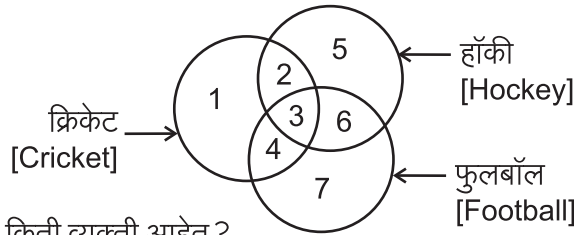
3. 4

4. 9

For Q. 38 to 40

खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

The question are based on the following diagram. Answer the quesitons given below.

प्र. 38 तिनही खेळ खेळणारे किती व्यक्ती आहेत ?

Which numeral represents the set of persons, who play all three games?

1. 3

2. 4

3. 6

4. 7

प्र. 39 फुटबॉल आणि हॉकी खेळतात पण क्रिकेट खेळत नाही असे किती व्यक्ती आहेत ?

Which numeral represents the set of persons. Who play football and hockey but not cricket?

1. 7

2. 2

3. 3

4. 6

प्र. 40 क्रिकेट आणि हॉकी खेळतात पण क्रिकेट खेळत नाही असे किती व्यक्ती आहेत ?

Which numeral represents the set of persons, who play cricket & hockey but not football?

1. 1

2. 2

3. 3

4. 4

प्र. 41 दुपारी 2.30 वाजता घड्याळाचा तासकाटा व मिनिटकाटा यांच्यात किती अंशाचा कोन तयार होईल ?

What will be the measure of an angle between the hour hand and minute hand of clock at 2.30 pm

1. 90°

2. 100°

3. 105°

4. 60°

प्र. 42 सिध्दांतने एक तार 9 ठिकाणी कापल्यामुळे त्या तारेचे समान लांबीचे व प्रत्येकी 9 डेकामीटर तुकडे तयार झाले.

तर तारेची लांबी किती असेल ?

Siddhanth cut a wire 9 times and made pieces of equal length. If each piece is of 9 decameter. Find the length of the wire.

1. 810 m

2. 900 m

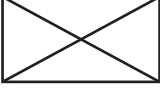

3. 90 m

4. 81 m

- प्र. 43 2016 वर्षातील शिक्षक दिन सोमवारी असेल तर 2016 वर्षी बाल दिन केव्हा असेल ?
Teachers day of year 2016 was on Monday. What was the day of Baldin of year 2016 ?
1. शुक्रवार [Friday] 2. शनिवार [Saturday] 3. रविवार [Sunday] 4. सोमवार [Monday]

- प्र. 44 प्रश्न आकृतीची आरशातील प्रतिमा अचूक ओळखा.
Find out the mirror image of each of the following question figure from the given alternatives.

- प्र. 45 सोबतच्या आकृतीतील त्रिकोणांची संख्या किती ?
How many triangles are there in the figure alongside?
1. 4 2. 8 3. 6 4. 7
- प्र. 46 दिलेल्या आकृतीमध्ये चौकोनांची संख्या किती ?
How many quaotriangle are there in the given figure?
1. 15 2. 30 3. 45 4. 90

For Q. 47 to 49

सूचना :- आर्य, सिध्दांत, हर्ष व कृष्णा हे चार खेळाडू आहेत. हर्ष व्यतिरिक्त सर्वजण क्रिकेट खेळतात. आर्य फक्त क्रिकेट व फुटबॉल खेळतो. फुटबॉल फक्त तिघे खेळतात. सिध्दांत खो-खो शिवाय इतर सर्व खेळ खेळतो. फक्त एकच खेळाडू कबड्डी खेळत नाही. फक्त हर्ष फुटबॉल खेळत नाही. हर्ष व कृष्णा खो-खो मध्ये पारंगत आहेत.

Arya, Siddhant, Harsh and Krishna are four players, Except Harsh all play cricket. Arya plays only circket and football. Only three players play football. Siddhanth plays all games except kho-kho. Only one player does not play kabaddi. Only Harsh does not play football. Harsh and Krishna are expert in kho-kho.

- प्र. 47 सिध्दांत, हर्ष आणि कृष्णा कोणते खेळ खेळतात ?
Which game Siddhant, Harsh and Krishna play?
1. कबड्डी [kabaddi] 2. खो-खो [kho-kho] 3. क्रिकेट [cricket] 4. फुटबॉल [football]
- प्र. 48 सर्व खेळ कोण खेळतात ?
Who plays all the games?
1. आर्य [Arya] 2. सिध्दांत [Siddhant] 3. हर्ष [Harsh] 4. कृष्णा [Krishna]
- प्र. 49 कोणता खेळ फक्त दोन खेळाडू खेळतात ?
Which game is played by only two players?
1. क्रिकेट [cricket] 2. कबड्डी [kabaddi] 3. फुटबॉल [football] 4. खो-खो [kho-kho]
- प्र. 50 एक घड्याळ दर तासाला 6 मि. मागे पडते. दुपारी 1.00 वाजता बरोबर लावलेल्या घड्याळ्यात सायंकाळी 6.00 वाजता कोणती वेळ दिसेल ?
A wall watch goes late by 6 minutes every hour. If it is adjusted at 1.0 pm. What time will it show at 6.00 p.m.
1. 6:30 PM 2. 5.30 PM 3. 5.PM 4. 6.PM

(आपल्या प्रश्नपत्रिकेत 50 प्रश्न असल्याने (OMR Answersheet) उत्तर पत्रिकेत प्रश्न क्रमांक 1 ते 50 पर्यंतच उत्तरे नोंदवावीत.)
(या प्रश्नपत्रिकेची उत्तर सुची (Answer Key) ६/७ दिवसात www.drcvramanexam.in वेबसाईटवर उपलब्ध होईल)